Nᴱᴿ 43

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Kwietnia v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.
Nowiny Dworu.
(Journal de St. Petersbourg).

Nabożeństwo Rezurrekcyyne odprawione było w kaplicy Pałacu Zimowego, w przytomności Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości, Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Alexandry, Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Matki, i Jego Cesarskiey Wysokości Wielkiego Xiążęcia Michała. Ich Cesarskie Mości przyjęli powinszowania zwyczayne od Rady Państwa, Ministrów, Senatu, Jenerałów i Oficerów gwardyi i woysk, stojących w St. Petersburgu, od Dworu i innych Osób znakomitszych. Tegoż dnia, po nieszporach, Nayjaśnieysza Cesarzowa Alexandra i Nayjaśnieysza Cesarzowa Matka, przyymowały w Kaplicy, od Dam powinszowania. Nazajutrz d. 26, była msza w Pałacu Zimowym. Ich Cesarskie Mości przyjęli powinszowania od wyższego Duchowieństwa w kaplicy, a Członkowie ciała dyplomatycznego przypuszczeni potém byli do złożenia swoich powinszowań Ich Cesarskim Mościom w Sali Tronowey.

Tegoż dnia, P. *de Bourgoing*, pierwszy sekretarz Poselstwa Francuzkiego, i P. *Colguhoun*, kapitan w służbie Króla Jmci Angielskiego, mieli zaszczyt bydź przedstawionymi Nayjaśnieyszemu Cesarzowi Jegomości i Nayjaśnieyszym Cesarzowym, po kole dyplomatycznem.

Sankt-Petersburg dnia 31 marca.
(z Gazety Senackiey).

Naywyższy Manifest.

z Bożey Łaski,
MY NIKOŁAY PIERWSZY,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy,
i tam daley, i tam daley, i tam daley.

Objawiamy całemu narodowi.

Naywyższy nanowo pobłogosławił Rossyą pożądanym pokojem, położywszy koniec woynie z Persyą, która wieloletniém trwaniem zagrażała.

Śród spokoynych i przyjaźnych stosunków, śród nadziei i ufności dobrego sąsiedztwa, niespodzianie na granicach Kaukazu zachwianą została spokoyność podległych Nam narodów, i gwałt, wbrew świętości umow, szybkiém wtargnieniem dotknął granic Rossyi.

Trzeba było siłę odpierać siłą. W kraju, przez nieprzyjaciela spustoszonym i prawie niechodzistym, ścigając go i razem walcząc z siłą przyrodzenia, wytrzymując i piekące znoje letnie i ciężkość zimy, waleczne rycerstwo Nasze, po niezliczonych usiłowaniach zdobyło Erywan, dotąd nieprzystępny, i za Araksem na gorach Ararat utkwiło swoje chorągwie, a zagłębiając się daley wewnątrz Persyi, stało się panem samego Taurys i krainy jemu przyległey. Chaństwo Erywańskie po obu stronach Araksu i Chaństwo Nachiczewańskie — część starożytney Armenii — dostały się w moc Zwycięzcy.

Ale pokonywając prowincye, rycerstwo Rossyyskie drugiey jeszcze nabywało sławy. Śród woyny, na ziemi nieprzyjacielskiey, bezpieczeństwo osób szczególnych i majątków, wszystkie prawa własności były w oczach wojownika nie mniey świętemi, jak wśród pokoju i w kraju sprzymierzonym. Łagodną wspaniałością, pełném poszanowania i umiarkowania postępowaniem ze zwyciężonymi, wyższémi nad samo zwycięztwo, zjednało ono zaszczyt dla Ruskiego imienia.

Takim sposobem, w krótkim czasie, mniey, niż w ośm miesięcy po wkroczeniu do ziemi nieprzyjacielskiey, dokonane są dzieła stanowcze, wieloletnie. Postępy ich dowiodły, że sprawiedliwey sprawie Naszey pomagała Opatrzność. Pod mocną Jey obroną Rossya, uważając za pierwsze swe dobro, pokoy, nigdy nie dopuści naruszyć go bez surowego i sprawiedliwego pomszczenia się.

Droga do zwycięztw jeszcze była otwarta: lecz jak tylko ukazała się nadzieja do spokoynych układów, z zadowoleniem jęliśmy się pokoju.

Za osnowę jego postanowiliśmy opatrzyć Państwo naturalnemi i bezpiecznemi granicami, i wynagrodzić w zupełności wszystkie straty, przez woynę poniesione, oddalić nazawsze wszystkie przyczyny do jey wznawiania.

Na tych głównych zasadach, w dniu 10tym lutego, w Turkmenczaju, został zawarty i podpisany między Rossyą a Persyą Traktat wiecznego pokoju, przy tém do powszechney wiadomości podający się.

Korzyści tego traktatu wymierzamy szczególniey postanowieniem w tey stronie mocnych i bezpiecznych granic. W tym jedynie względzie poglądamy na pożytek nabytego przez Nas kraju. Wszystko, co w zdobyczach oręża Naszego nie odnosiło się prosto do tego celu, wszystkie miasta i wioski Rozkazaliśmy powrócić, po dopełnieniu warunków pokoju.

Do tych istotnych korzyści łączą się pożytki handlu, którego wolny obrót uważaliśmy zawsze za jedną z głównych pobudek do pracowitości i przemysłu, a razem wiernym zakładem i poręką pokoju trwałego, na wzajemnych potrzebach i pożytkach zasadzonego.

Bogu, rozrządzającemu losami Państw ziemskich, zasyłając z głębi duszy chwałę dziękczynienia, pewni jesteśmy, że wszyscy ukochani i wierni Nasi poddani, dostrzegając we wszystkich wypadkach tey woyny i w szczęśliwém jey ukończeniu nowy dowód łaski Jego i opieki nad Rossyą, wyleją do Tronu Jego gorące swe modlitwy: oby ten pokoy Opatrznością Jego urządzony, stały był i niezmienny, i oby Swięta prawica Jego zachowała pokoy i spokoyność w granicach Państwa Naszego.

Dan w Sankt-Petersburgu dnia 21 marca roku od Narodzenia Chrystusowego 1828, Panowania Naszego trzeciego.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano tak:

Nikołay.

Traktat między Rossyą a Persyą, w dniu 10tym przeszłego lutego zawarty.

Bożą wspomagającą łaską My Nikołay Pierwszy Cesarz i Samowładzca Wszech Rossyy: Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowgorodz-

ki, Król Kazański, Król Astrachański, Król Polski, Król Sibirski, Król Chersonezu Tauryckiego, Pan Pskowski, i Wielki Xiążę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiążę Estoński, Inflantski, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bulgarski, i innych, Pan i Wielki Xiążę Nowogrodu ziemi Niżowskiey, Czernihowski, Rjazański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Białozierski, Udorski, Obdorski, Kondyyski, Witebski, Mścisławski i całey północney strony Rozkazodawca i Pan Iwerskiey, Kartalińskiey, Gruzińskiey i Kabardyńskiey ziemi, Czerkaskich i Górnych Xiążąt i innych Dziedziczny Pan i Władzca, Następca Norwegski, Xiążę Szleświcko-Holsztyński, Sztormareński, Ditmarseński i Oldenburski i tam daley, i tam daley, i tam daley. Objawiamy ninieyszem, komu o tém wiedzieć należy, iż teraźnieyszego tysiąc ośmset dwudziestego ósmego roku lutego dziesiątego dnia, w Perskiey wioscé Turkmenczaju, między NASZĄ CESARSKĄ MOŚCIĄ, a Jego Panującą Szachowską Mością, który Wschodniey granicy Wysokiego Tronu mieysce przenaywyższe przesławne stopnie wielką samowładną moc dawną Wielkich Monarchów Perskich Królów przejął, Mahometańskich Monarchów w czci przewyższającym i wielu Mahometańskich narodów Rozkazodawcą, Perskiey ziemi Naczelnikiem i dobrym Naszym sąsiadem, Wielkim Monarchą Fet-Ali-Szachem, przez umocowanych z obu stron, a na nowicie: z Naszey strony przez Jaśnie Wielmożnego Hrabię Jana Paskiewicza Erywańskiego, Naszego Jenerał-Adjutanta i Jenerała piechoty, Dowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Główno-zarządzającego sprawami cywilnemi w Gruzyi, Gubernii Astrachańskiey i Obwodzie Kaukazkim, mającego Naczelnictwo nad Flotyllą Kaspiyską i Kawalera, i Jaśnie Wielmożnego Alexandra Obrjezkowa, Naszego Rzeczywistego Radcę Stanu, Kamerhera i Kawalera; ze strony zaś Jego Szachowskiey Mości, przez Jego Wysokość Xiążęcia Abbasa-Mirzę, na mocy danych im pełnomocnictw, postanowiony i zawarty Traktat wiecznego pokoju, zamykający się w szesnastu artykułach, które słowo w słowo brzmią tak:

W imie Boga Wszechmogącego.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, NAYJAŚNIEYSZY, NAYPOTĘŻNIEYSZY, WIELKI MONARCHA CESARZ i SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYY i Jego Mość Padiszach Perski, zarówno powodowani szczerą chęcią położyć koniec zgubnym skutkom woyny, zupełnie przeciwney Ich wzajemnym zamiarom i przywrócić na trwałey osnowie dawnieysze stosunki dobrego sąsiedztwa i przyjaźni między obudwóma Państwami przez postanowienie pokoju, któryby, w samym sobie zawierając rękoymią swojey trwałości, oddalał na czas następny wszelki powód do niezgód i niewyrozumień, naznaczyli swoimi pełnomocnikami dla dokonania tego zbawiennego dzieło: NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ WSZECH ROSSYY Swojego Jenerał Adjutanta, Jenerała Piechoty, Dowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Główno-zarządzającego sprawami cywilnemi w Gruzyi, Gubernii Astrachańskiey i Obwodzie Kaukazkim, mającego Naczelnictwo nad Flotyllą Kaspiyską, Kawalera orderów: ś. Alexandra-Newskiego z brylantowaną ozdobą, ś. Anny pierwszey klassy z brylantowaną ozdobą, ś. Włodzimierza 1szey klassy, ś. Jerzego 2giey klassy, mającego dwie szpady za odznaczenie się, z których jedna z napisem: „*za waleczność*" a druga ozdobiona brylantami, i Kawalera orderów cudzoziemskich: Pruskiego Orła Czerwonego 1szey klassy, orderu Xiężyca Wysokiey Porty Ottomańskiey i wielu innych, Jana *Paskiewicza*, i Swojego Rzeczywistego Radcę Stanu, Kamerhera i Kawalera orderów: ś. Włodzimierza 3ciey klassy, Polskiego ś. Stanisława 2giey klassy i ś. Jana Jerozolimskiego Alexandra *Obriezkowa*, a Jego Mość Szach Perski, Jego Wysokość Xiążęcia Abbas-Mirzę. Ci Pełnomocnicy, zjechawszy się we wsi Turkmenczaju i po wymianie danych im pełnomocnictw, które znalazłszy w należytey formie, postanowili i zawarli niżey następujące artykuły:

ARTYKUŁ I.

Odtąd na wieczne czasy trwać będzie pokóy, przyjaźń i zupełna zgoda pomiędzy Nayjaśnieyszym Cesarzem Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszym Szachem Perskim, Ich Następcami i Dziedzicami Tronów, Ich Mocarstwami i zobopólnymi poddanymi.

ARTYKUŁ II.

Nayjaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszy Padyszach Perski, zważając, że z woyną pomiędzy wysokiemi stronami umawiającemi się wynikłą, a teraz szczęśliwie ukończoną, ustały i wzajemne na mocy traktatu Giulistańskiego zobowiązania, uznali za potrzebną rzeczony traktat Giulistański zastąpić niniejszemi warunkami i postanowieniami, które powinny uregulować i ustalić bardziey a bardziey przyszłe pokoju i przyjaźni między Rossyą a Persyą stosunki.

ARTYKUŁ III.

Nayjaśnieyszy Szach Perski w imieniu swojém i w imieniu swoich następców i dziedziców, ustępuje Cesarstwu Rossyyskiemu w zupełną własność Chaństwo Eriwańskie, po tey i tamtey stronie Araxu, tudzież Chaństwo Nachiczewańskie. Skutkiem tego ustąpienia, Nayjaśnieyszy Szach Perski przyobiecuje niepozniey, jak w sześć miesięcy, licząc od podpisania niniejszego traktatu, zdać Władzom Rossyyskim wszystkie archiwa i dokumenta publiczne, tyczące się administracyi obu Chaństw pomienionych

ARTYKUŁ IV.

Za zgodą obu Wysokich stron umawiających się, postanawia się za granicę pomiędzy obu Państwami linija następująca: począwszy od tego punktu granicy posiadłości tureckich, który ze wszystkich, w kierunku prostym, leży nayblizey wierzchołka małego Ararat, linija graniczna rozciągać się będzie do wierzchołka tey góry, ztamtąd po jey pochyłości zeydzie ku źródłu rzeki niższego Karasu, wypływającey z południowey strony małego Ararat, potém graniczna ta linija póydzie w kierunku tey rzeki do ujścia jey do Araxu, naprzeciw Szeruru; od tego punktu, daley się rozciągnie ta linija korytem rzeki Araxu do twierdzy Abbas-Abadu; tu, dokoła zewnętrznych fortyfikacyy tey twierdzy, znaydujących się na prawym brzegu Araxu, będzie obwiedziony okrąg, szerokości półagacza t. j. 3½ wiorst Rossyyskich, we wszystkich kierunkach, a przestrzeń ziemi, zawarta spełna w tym okręgu, będzie należała wyłącznie do Rossyi, i ma bydź odcięta z naywiększą dokładnością, w przeciągu dwóch miesięcy, licząc od dnia dzisieyszego. Począwszy od tego mieysca, gdzie się pomieniony okrąg ze strony wschodniey dotknie do brzegu Araxu, linija graniczna póydzie znowu w kierunku koryta tey rzeki do brodu Jelibułukskiego; ztamtąd posiadłości Perskie rozciągać się będą korytem rzeki Araxu na 3 agacze t. j. 21 wiorst rossyyskich; potém granica póydzie prosto przez step Muhański, do rzeki Bołgaru, ku mieyscu, leżącemu o 3 agacze, t. j. 21 wiorst poniżey zbiegu dwóch rzeczek: Odinabazaru i Sarakamyszy. Ztamtąd granica ciągnąć się będzie wzdłuż lewego brzegu rzeki Bołgaru, w górę, do zbiegu pomienionych rzeczek: Odinabazaru i Sarakamyszy; potém wzdłuż prawego brzegu wschodniey rzeki Odinabazaru, do jey źródła, a od tego mieysca do wierzchołka Dżikoirskich górzystości, tak, że wszystkie wody, spływające z tych górzystości do morza Kaspiyskiego, będą należały do Rossyi, a wszystkie wody, zlewające się na stronę Persyi, będą należały do Persyi. Że zaś tu granicę pomiędzy obu Państwami stanowi grzbiet gór, ugodzono się przeto, iż pochyłość ich ku morzu Kaspiyskiemu należeć powinna do Rossyi, a przeciwna pochyłość ma należeć do Persyi. Od wierzchołka Dżikoirskich górzystości granica idzie do szczytu Kamarkuja, w kierunku gór, oddzielających Tałysz od okręgu Arszi. Grzbiety gór, rozgraniczające bieg wód na obie strony, stanowić tu będą liniją graniczną zupełnie tak samo, jak wyżey było powie-

dzia no o przestrzeni między źródłem Odinabazaru i Dżikoirskiemi górzystościami. Daley graniczna linija, statecznie zachowując powyższe prawidło, co do biegu wód, będzie się ciągnęła od wierzchołka Kamarkuyskiego, grzbietem gór, odłączających okrąg Zuwantu od okręgu Arszi, do granicy okręgu Wielkidżi. Tym sposobem okrąg Zuwant, wyjąwszy część leżącą z przeciwney strony, względem wierzchołków gór pomienionych, przyłączy się do Rossyi. Od granicy okręgu Wielkidżi, linija graniczna pomiędzy obu Państwami, w statecznem stosowaniu się do powyższego prawidła, biegu wód, będzie się ciągnęła wzdłuż wierzchołków Kloputy, i w kierunku głównego łańcucha gór, przerzynających okrąg Wielkidżi, aż do źródła północnego rzeki Astary, ztamtąd wzdłuż koryta tey rzeki, do uyścia jey do morza Kaspiyskiego, gdzie się też kończy linija graniczna, mająca oddzielać posiadłości Rossyyskie od Perskich.

ARTYKUŁ V.

Nayjaśnieyszy Szach Perski, na dowód szczerey swey przyjaźni ku NAYJAŚNIEYSZEMU CESARZOWI Wszech Rossyy, ninieyszym artykułem, tak w imieniu swojém, jak i w imieniu swoich następców i dziedziców Tronu Perskiego, przyznaje uroczyście, wszystkie ziemie i wszystkie wyspy, leżące między liniją graniczną, wyżey oznaczoną, a między grzbietem gór Kaukazkich i morzem Kaspiyskiém, równie jak wszystkie koczujące i inne narody, które w tych krajach mieszkają, należącemi na wieczne czasy do Cesarstwa Rossyyskiego.

ARTYKUŁ VI.

Nayjaśnieyszy Szach Perski, przez wzgląd na znaczne ofiary, przyczynione Cesarstwu Rossyyskiemu przez wynikłą pomiędzy obu Państwami woynę, jako też na stratę i uszczerbek, poniesione przez poddanych Rossyyskich, obowiązuje się wynagrodzić je pieniężnem wynagrodzeniem. Summę tego wynagrodzenia obie wysokie strony umawiające się postanowiły na dziesięć kururów tomanow raidże, czyli dwadzieścia milionów rubli srebrem; termina zaś wypłaty sposób i jey zabezpieczenie, postanowione są w osobnym traktacie, ktory będzie miał takąż moc, jakby wciągniony był do ninieyszego traktatu słowo w słowo.

ARTYKUŁ VII.

Ponieważ zaś Nayjaśnieyszy Szach Perski za dobrą uznał, naznaczyć swoim dziedzicem i następcą Tronu, Dostoynego syna swego, Xiążęcia Abbas-Mirzę; przeto NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy, aby publicznie dowieść Nayjaśnieyszemu Szachowi Perskiemu SWOJEY przyjacielskiey skłonności i chęci przyczynienia się do utrwalenia tego porządku sukcessyynego, obowiązuje się uznawać odtąd w Dostoyney osobie Jego Wysokości Xiążęcia Abbas-Mirzy, dziedzica i następcę Korony Perskiey, a po jego na Tron wstąpieniu, poczytywać go za prawnego Monarchę tego Mocarstwa.

ARTYKUŁ VIII.

Statki kupieckie Rossyyskie, dawnym zwyczajem, mają prawo odbywania wolney żeglugi po morzu Kaspiyskiém i wód jego brzegów, równie jak przybijania do nich; w razie rozbicia, ma bydź dawana im w Persyi wszelka pomoc. Podobnież nadaje się i statkom kupieckim Perskim prawo, odbywania żeglugi, *na dawnym układzie*, po morzu Kaspiyskiém, i przybijania do brzegów Rossyyskich, gdzie nawzajem, w przypadku rozbicia, ma bydź dawana im wszelka pomoc. Co zaś do statków woiennych, jako oddawna same tylko statki wojenne pod banderą wojenną Rossyyską mogły odbywać żeglugę po morzu Kaspiyskiém, tedy dla tey przyczyny zachowuje się i potwierdza się dla nich i teraz dawnieysze to prawo wyłączne, z tém, iż oprócz Rossyi, żadne inne Mocarstwo nie może mieć na morzu Kaspiyskiém statków wojennych.

ARTYKUŁ IX.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszy Szach Perski, pragnąc wszelkiemi środkami utwierdzić związek pokoju i przyjaźni, tak szczęśliwie między NIMI wznowiony, dozwalają, aby wzajemni wysokich Dworów Posłowie, Ministrowie i Sprawujący interessa, wysyłani do tego lub drugiego Państwa, dla dopełnienia czasowych poleceń, lub dla ciągłego przebywania, byli przyymowani z honorami i dystynkcyą, odpowiedniemi ich tytułowi, dostojeństwu wysokich stron umawiających się, szczeréy przyjaźni je łączącey, i zwyczajom mieyscowym. Na ten koniec postanowiony będzie przez osobny protokół, ceremoniał do zachowywania z tey i drugiey strony.

ARTYKUŁ X.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszy Szach Perski, uważając przywrócenie i rozszerzenie handlowych pomiędzy obu Państwami stosunków, za jeden z naypierwszych dobroczynnych skutków przywrócenia pokoju, za zupełną zobopólną zgodą, uznali za dobrą, ułożyć wszystkie rozporządzenia, tyczące się opieki nad handlem i bezpieczeństwem obustronnych poddanych, i zawrzeć je w dołączającym się przy niniejszym, oddzielnym akcie, który, będąc zawarty przez Pełnomocników zobopólnych, jest i będzie uważany, jako równey mocy część teraźnieyszego traktatu pokoju. Nayjaśnieyszy Szach Perski zostawuje dla Rossyi, jak to i wprzódy było, prawo naznaczania Konsulów lub Ajentów handlowych, wszędy, gdzie dobro handlu, wymagać tego będzie, i obowiązuje się tym konsulom i ajentom, z których każdy będzie miał w swoim orszaku nie więcey, jak dziesięciu ludzi, dawać opiekę, iżby używali honorów i przywilejów, publicznemu ich tytułowi właściwych. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy przyrzeka ze SWEY strony, zachowywać zupełną wzajemność, względem konsulów lub ajentów handlowych Nayjaśnieyszego Szacha Perskiego. W razie słusznego zażalenia Rządu Perskiego na ajenta Rossyyskiego lub konsula, Minister Rossyyski, lub sprawujący interessa przy Dworze Nayjaśnieyszego Szacha, jako bezpośredni ich Naczelnik, ma oddalić przewinionego od obowiązku, i tymczasowie poruczyć ten obowiązek drugiey osobie, wedle swojey uwagi.

ARTYKUŁ XI.

Wszelkie wymagania zobopólnych poddanych i inne sprawy, zawieszone przez woynę, będą wznowione i rozstrzygnione podług sprawiedliwości, po zawarciu pokoju. Co do długów obustronnych poddanych, pomiędzy sobą i na skarbie, tego albo drugiego rządu, ma nastąpić niezwłoczne i zupełne zadosyćuczynienie.

ARTYKUŁ XII.

Wysokie strony umawiające się, dla dogodności zobopólnych poddanych, postanowiły za spólną swą zgodą: tym z pomiędzy nich, którzy mają własność nieruchomą z obustron Araxu, dozwolić termin trzyletni, w przeciągu którego mogą swobodnie przedawać ją i zamieniać; wszakże NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy, ile to do NIEGO należy, wyłącza z tego dobroczynnego rozporządzenia, Husseyn-Chana, byłego Sardara Erywańskiego, brata jego Hassan-Chana i Kerim-Chana, byłego rządcę Nachiczewańskiego.

ARTYKUŁ XIII.

Wszyscy jeńcy wojenni obu stron, zabrani w ciągu ostatniey woyny lub wprzódy, równie jak poddani obu Rządów, którzy kiedykolwiek nawzajem dostali się w niewolą, powinni bydź oswobodzeni i zwróceni w przeciągu czterech miesięcy; mają oni bydź opatrzeni w żywność i inne potrzeby, i odesłani do Abbas-Abadu, dla zdania wzajemnym kommissarzom, którzy się wyznaczą dla przyjęcia ich i rozporządzenia dalszego względem przeprowadzenia do mieysca ich pobytu. Wysokie strony umawiające się będą podobnież postępowały ze wszystkimi jeńcami wojennymi i wszystkimi Rossyyskimi i Perskimi poddanymi, którzy się nawzajem dostali w niewolę, a którzyby nie byli zwróceni w oznaczonym terminie, dla odległości mieysca ich znaydowania się, lub dla inney jakieykolwiek przyczyny, albo okoliczności. Oba Mocarstwa zastrzegają sobie wyraźne i nieograniczone prawo, domagania się o takich w każdym czasie, i obowiązują się zwracać ich nawzajem, wedle tego, jak się okażą, lub gdy upomnienia się o nich zaydą.

(1)

Artykuł XIV.

Żadna z wysokich stron umawiających się nie będzie żądała wydania zbiegów i dezerterów, którzy przeszli w poddaństwo drugiey przed zaczęciem ostatniey woyny, albo w czasie tey woyny. Dla zapobieżenia zaś szkodliwym skutkom, wzajemnie wyniknąć mogącym z porozumień szkodliwych między niektórymi z tych zbiegów, a ich dawnieyszymi spółziomkami lub podwładnymi, Rząd Perski obowiązuje się, w swoich posiadłościach, zawartych między Araxem a liniją, utworzoną przez rzekę Czara, jezioro Urmia, rzekę Dżakatu i rzekę Kizil-Ozan, do uyścia jey do morza Kaspiyskiego, zabronić przemieszkiwania tym osobom, i które teraz lub poźniey będą w nazwiskach przez Rząd Rossyyski podane. Nayjaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, ze Swey strony przyrzeka również nie dozwalać Perskim zbiegom osiadać lub przemieszkiwać w Chaństwach Karabachskiém i Nachiczewańskiém, jako też w części Chaństwa Eriwańskiego, na prawym brzegu Araxu leżącey. Ale samo przez się rozumie się, iż warunek ten jest i będzie obowiązującym tylko względem osób, które sprawowały publicznie urzędy lub mającym jakie dostojeństwo, jakiemi są: Chanowie, Begowie i naczelnicy duchowni albo Mołły, którzy osobistym przykładem, namowami i taynemi związkami mogą mieć szkodliwy wpływ na dawnieyszych swoich spółziomków, którzy byli pod ich zarządem, albo im podwładnych. Co się tycze w ogólności mieszkańców Państw obu, tedy wysokie strony umawiające się postanowiły, iż zobopólni poddani, którzy przeszli lub nadal przeydą z jednego Państwa do drugiego, mogą osiadać i żyć wszędzie, gdzie dozwoli ten Rząd, pod którym będą się znaydowali.

Artykuł XV.

Nayjaśnieyszy Szach Perski, powodowany dobroczynnym i zbawiennym zamiarem przywrócenia spokoyności swojemu Mocarstwu, i usunienia od swych poddanych wszystkiego, coby tylko mogło powiększyć ich niedole, sprawione im przez woynę, tak szczęśliwie ninieyszym traktatem ukończoną, daje całkowite i zupełne przebaczenie wszystkim mieszkańcom i urzędnikom obwodu, zwanego Adzerbaydżanem. Żaden z nich, do jakiegobykolwiek należał rzędu, nie może podlegać prześladowaniu, ani też obwinieniu za opinije, postępki swoje, lub prowadzenie się w ciągu woyny, albo w przeciągu tymczasowego zajęcia, pomienionego obwodu, przez woyska Rossyyskie. Prócz tego będzie dozwolony tym urzędnikom i mieszkańcom termin roczny, licząc od dnia dzisieyszego dla wolnego przeyścia ze swojemi familiami z obwodow Perskich do Rossyyskich, dla wywiezienia i przedaży majątku ruchomego, bez żadnych ze strony Rządu i mieyscowey Zwierzchności przeszkód, i nie pobierając od przedawanych lub wywożonych przez te osoby majątków i rzeczy jakieykolwiek poszliny lub podatku. Co się zaś tycze majątku nieruchomego, naznacza się termin pięcio-letni na jego przedaż lub uczynienie, wedle upodobania, względem niego rozporządzeń. To przebaczenie wszelako nie rozciąga się do tych, którzy przed upływem pomienionego terminu rocznego, dopuszczą się jakieykolwiek winy lub przestępstwa, podlegającego prawnemu ukaraniu.

Artykuł XVI.

Po podpisaniu tego traktatu pokoju, obustronni Pełnomocnicy wyszlą, bez odkładania, do wszystkich mieysc, uwiadomienia i należyte zalecenia o niezwłocznem zaprzestaniu działań wojennych. Ninieyszy traktat pokoju, sporządzony we dwóch, jednakowego brzmienia exemplarzach, podpisany przez pełnomocników obu stron, stwierdzony herbowemi ich pieczęciami, i nawzajem przez nich zamieniony, ma bydź zatwierdzony i zaratyfikowany przez Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszego Szacha Perskiego, a uroczyste z własnoręcznym Ich podpisem ratyfikacye, będą zamienione przez obustronnych pełnomocników, w ciągu czteromiesięcznego terminu, lub jak można będzie prędzey. Zawarty we wsi Turkmenczaju, 10 lutego, roku od Narodzenia Chrystusa 1828.

Na autentyku podpisano:
Jan Paskiewicz.
A. Obrjeskow.

Dla tego Nasza Cesarska Mość po dostatecznem rozpatrzeniu wyżey wypisanego Traktatu potwierdziliśmy go i zaratyfikowali, a jako przez to za dobre przyymujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy w całem jego brzmieniu, obiecując Cesarskiem Naszem słowem za Nas i następców Naszych, że wszystko, co w tym Traktacie postanowiono, będzie przestrzeganem i dopełnianem przez Nas nietykalnie? Na wiarę czego, tę Naszę ratyfikacyą podpisawszy własnoręcznie, rozkazaliśmy utwierdzić pieczęcią Naszą Państwa. Dan w Sanktpetersburgu, roku od Narodzenia Chrystusa 1828 marca 20 dnia, Panowania Naszego roku trzeciego.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak. Nikołay.

Sankt Petersburg, dnia 28 marca.
(Journal de St. Petersbourg.)

Przez Ukaz pod d. 24 b. m. wydany do Rządzącego Senatu, Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość, raczył mianować Wice-Kanclerzem, Rzeczywistego Radcę Taynego, Hrabiego *Nesselrode*, sprawującego Ministeryum spraw zagranicznych.

Reskrypta Jego Cesarskiey Mości.

I. Do Rzeczywistego Radcy taynego Hrabiego *Koczubeja*, Prezydenta Rady Państwa.

Pragnąc okazać szczególną przychylność, jaką mamy dla WPana za gorliwość, którey nigdy nie przestałeś dowodzić, w długim zawodzie swojey służby, i za niezmordowane starania, które podeymujesz dla dobra oyczyzny, nadaliśmy WPanu znaki brylantowe orderu ś. Andrzeja, które tu załączone przesyłamy.

Zapewniając WPana o Naszey przychylności Cesarskiey, jestem dla WPana zawsze życzliwym.

Sankt-Petersburg
d 24 marca 1828 r. *Podpisano:* Nikołay.

II. Do Ministra Domu Cesarskiego, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia *Wołkońskiego*.

Na okazanie Wysokiego Naszego zadowolenia ze służby WPana, i chcąc szczególniey dać WPanu oznakę Naszego uznania, za doskonały porządek, któryś zaprowadził we wszystkich częściach Ministeryum, WPanu powierzonego, zaszczycamy WPana znakami brylantowemi orderu ś. Andrzeja, i rozkazujemy nosić podług ustaw.

Zapewniając WPana o Naszey przychylności Cesarskiey, jestem na zawsze dla WPana życzliwym.

St. Petersburg dnia
24 marca 1828 r. *Podpisano:* Nikołay.

— Przez inne Reskrypta teyże daty, Jego Cesarska Mość raczył mianować kawalerem wielkiego Krzyża 1szey klassy orderu ś. Włodzimierza, Rzeczywistego Radcę taynego *Tutolmina*, Członka Rady Państwa, i mianować kawalerem orderu ś. Anny 1szey klassy Rzeczywistego Radcę Stanu i sekretarza Stanu D. *Daszkowa*, pomocnika ministra spraw wewnętrznych, tudzież rzeczywistego Radcę stanu *Beklemiszewa*, sprawującego obowiązki Koniuszego, a wielkiego krzyża orderu ś. Włodzimierza 2ey klassy Radcę taynego *Rodofinikina*, dyrektora departamentu azyatyckiego w kolegium spraw zagranicznych.

— Przez inny reskrypt pod tymże dniem, Jego Cesarska Mość raczył przesłać tabakierę, ozdobioną bryllantami, ze Swoią cyfrą, Jenerał-majorowi *Zacharzewskiemu*, naczelnemu dyrektorowi administracyi Pałacu Cesarskiego w Carskiém-Siele.

— Przez Ukaz wydany do Rządzącego Senatu, Jego Cesarska Mość raczył wynieść do rangi Rzeczywistego Radcy taynego, Radcę taynego, Barona *Anstett*, Swoiego ministra pełnomocnego przy Seymie Niemieckim.

DODATEK

Wilno dnia 9 Kwietnia v s. 1828 Roku.

Przez Ukazy pod d. 24 marca wydane do kantoru Dworu, NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować freylinami NAYJAŚNIEYSZYCH CESARZOWYCH, Panny, *Lubow Jarcow*, siostrzenicę Jenerał porucznika Nikitina, hrabiankę *Cecylią d'Elmpt*, córkę Hrabiny *d'Elmpt*, mistrzyni Dworu JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI Wielkiey Xiężny HELENY, oraz Panny, *Barbarę Miatlew* i *Zofią Kozłow*.

— Przez ukaz JEGO CESARSKIEY Mości teyże daty, wydany do RządzącegoSenatu, mianowany jest koniuszym NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA Jenerał-adjutant Baron *Friderichs*.

— Przez inny Ukaz pod tymże dniem, wydany do kantoru Dworu, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył mianować kamerjunkrami, translatora *Arkadyusza Masowskiego*, Hrabiego *Alexandra Tormasowa*, obu z kollegium spraw zagranicznych.

— Przez Ukaz pod d. 26, wydany do tegoż kantoru, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył zaszczycić kluczem szambellańskim P. *Gruszeckiego* 5tey klassy, kontrolera naczelnego w Ministeryum Domu CESARSKIEGO, i Radcę kollegialnego barona *Renne*, członka kantoru intendencyi Dworu.

—Przez reskrypt pochlebny z d. 15 marca, NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył udarować orderem ś. Anny 1ey klassy Rzeczywistego Radcę Stanu *Obrjezkowa* drugiego pełnomocnika w negocyacyi o pokoy z Persyą.

— Jenerał-porucznik Hrabia *Gurjew*, i odstawny Jenerał-major baron *Pahlen*, wyniesieni do rangi Radców taynych, zostali mianowani Senatorami, i wezwani do zasiadania, pierwszy w departamencie 1ym, a drugi w 3im oddziale 5go departamentu Senatu.

Sankt Petersburg, dnia 30 marca,
(Journal de St. Petersbourg.)

Jego Królewska Wysokość Xiążę *Oranii*, przybył do tuteyszey stolicy.

— Przewielebny *Włodzimierz* biskup Kurski, wezwany został do zasiadania w Nayświętnym Synodzie.Przewielebny Oyciec *Gabryel*, archimandryta klasztoru Peczerskiego i rektor seminaryum dyecezalnego Niżnie-Nowgorodzkiego mianowany jest biskupem Kałuzkim na mieyscu Nayprzewielebnieyszego *Grzegorza*, członka Nayświętszego Synodu, który został mianowany arcybiskupem i przenosi się na dyecezyą Rjazańską.

— Na zaświadczenie JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył podnieść do rangi Rzeczywistego Radcy Stanu P. *Krezowa*, 5tey klassy urzędnika w ministeryum skarbu.

— Rzeczywisty Radca Stanu *Baszmakow*, Szambellan JEGO CESARSKIEY Mości, który zostawał przy Jenerał-gubernatorze guberniy Nowo-Rossyyskich i Bessarabii, otrzymał, na własną prośbę, uwolnienie ze służby.

(z Pszczoły Północney.)

D. 24 b. m. zakończył życie w St. Petersburgu, w podeszłym wieku, Członek Rady Państwa, Jenerał piechoty Hrabia *Maciey Iwanowicz Lambsdorff*, mąż rzadkich cnót i przymiotów. Należał on do wychowania teraz szczęśliwie Panującego NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA i Wielkiego Xiążęcia MICHAŁA PAWŁOWICZA.

— Z Moskwy donoszą o zgonie młodego pisarza, *Alexandra Iwanowicza Pisarewa*, wydawcy Moskiewskiego album teatralnego, autora i tłumacza kilku sztuk dramatycznych, dobrze od publiczności przyjętych.

A N G L I A.
Londyn dnia 28 marca
(z Gazety Warszawskiey).

Z powodu słabości zdrowia Pana *Grant*, Prezesa wydziału handlowego, wniesienie nowego bilu zbożowego w Izbie Niższey, odłożone zostało do dnia 31 b. m.

Infant Portugalski *Don Miguel* chciał darować kosztowną tabakierę, wysadzaną dyamentami, Panu *Hoste*, dowódcy okrętu Królewskiego, na którym tenże Infant przybył z *Calais* do *Douvres*; lecz Pan *Hoste* wymówił się od przyjęcia tego daru, oświadczając, iż, jako officer Angielski, wypełnił tylko swoję powinność.

Według nayświeższych doniesień z *Lizbony*, liczne woysko Hiszpańskie ma stać przy granicy Portugalskiey, i rzeczy zdają się przybierać taką postać, jak w roku zeszłym, kiedy wypadało posłać woysko Angielskie do Portugalii.

— *Dnia 29* —

Przybyła tu Deputacya z petycyą od mieszkańców Niższey Kanady, obeymującą 82,021 podpisów. Uskarżają się w niey tak na systemat rządu w ogólności, jako też na administracyą teraźnieyszego Wielkorządcy Lorda *Dalhouse*, w szczególności.

Odebrany tu list z *Mexyku* pod d. 25 stycznia wyraża: „Poymano wprawdzie Jenerała *Bravo*, Vice-Prezydenta, który przeszedł do powstańców, i rozpoczęto już proces przeciw niemu; lecz powszechnie mniemają, iż nie będzie karany śmiercią. Woysko rządowe zajęło *Tutazingo*, gdzie była główna siła powstańców. Plan tego powstania nie zmierzał do obalenia konstytucyi, lecz do odmiany teraźnieyszego rządu."

F R A N C Y A.
Paryż dnia 30 marca.
(z Gazety Warszawskiey.)

Listy prywatne z południowey Francyi donoszą, iż liczne oddziały woyska ciągną przez Departament *de la Drome* do *Tulonu* i *Marsylii*, gdzie czynią znaczne uzbrajania wojenne. Niewiadomo jednak, czyli wyprawy te przeznaczone są przeciw Algierowi lub do Lewantu. Gdy dnia 18 b. m. oddział 8go półku artylleryi miał wychodzić z *Montpellier*, Półkownik *Thuilliers* przemówił do żołnierzy temi słowy: „Król powołuje was, abyście należeli do wyprawy woyskowey, i poczytujecie się za szczęśliwych pełniąc ten rozkaz. Nie wiem czyli będziecie mieli sposobność odznaczenia się w bojach; lecz niech będzie co chce, jestem przekonany, iż uczynicie zaszczyt półkowi waszemu.„ Żołnierze odpowiedzieli okrzykiem: *Niech żyje Król!*

Podług listów z *Bajonny*, osady Francuzkie w *St. Sebastian* i *Pampelunie*, wyydą dopiero ztamtąd d. 1 października.

Jeden z tuteyszych dzienników pisze, iż Pan *Rotschild* posłał Panu *Lamb* list z podziękowaniem, iż użytemi przez siebie środkami, ocalił pieniądze przesłane do Portugalii.

— *Dnia 31* —

Wczora po mszy ś. Posłowie zagraniczni złożyli hołd uszanowania Królowi Jmci i dostoyney jego rodzinie.

Jeden z tuteyszych Dzienników twierdzi, iż 10ciotysiączne woysko zbierające się w *Tulonie*, nie jest przeznaczone przeciw *Algierowi*, lecz do Morei; twierdzi oraz, iż jeżeli kazano wstrzymać przysposobienia do wsiadania tego woyska na okręty, mogło to pochodzić raczey z podania noty od gabinetu angielskiego, nie zaś z przybycia pełnomocnika algierskiego do układania się o pokoy, któreto przybycie dzisieyszy *Monitor* ogłasza za bezzasadne.

W jedney z gazet Marsyliyskich czytamy co następuje: „Jeżeli można wierzyć biegającym tu wieściom, przybycie woysk Azyatyckich do *Stambułu* zrządziło tam nayw iększy nieład; mimo wszelkich usiłowań około utrzymania porządku, rząd nie mógł przeszkodzić zabiciu kilku Chrze-

ścian na ulicach. Turcy sami wychodząc z domu nie są bez obawy, i stają się także czasem ofiarą panującego nieładu w tey stolicy.

Margrabia *de Chaves* jeszcze bawi w *Bajonnie*; lecz w każdey chwili spodziewa się od *Don Miguela* rozkazu powrócenia do Portugalii.

Gazeta Francyi odebrała list prefekta Departamentu *Sekwany*, w którym zbija jeden z jey artykułów o domach gier paryzkich, tey treści: że dwa domy rząd skassował; że do innych trzech, gdzie się schodzono w południe, odtąd dopiero po godzinie 3ciey będzie można bydź przyymowanym; że zmnieyszono liczbę stolików; że do żadnego domu gry nie można weyść bez rekomendacyi; że nareszcie kobiety, małoletni, uczniowie szkół królewskich, uniwersytetu i pensyy, płatnicy, kassyerowie, woźni kassowi, słudzy i wszyscy notowani w policyi, zostali jak naywyraźniey wyłączeni, pod karą 500 franków na antreprenera. Dodaje Prefekt, iż w każdym razie może bydź ciągnione śledztwo na dowód niezastosowania się do powyższych urządzeń.

Hiszpania.

Madryt d. 20 marca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 15 b. m. zaszła tu krwawa kłótnia między żołnierzami gwardyi i pułków linijowych, przy czém 19 żołnierzy po większey części śmiertelnie raniono.

W *Urgelu* znaleziono 700 ukrytych karabinów; były to przygotowania do zajęcia twierdzy.

Dnia 17 b. m. wyszedł z *Barcellony* trzeci oddział powstańców, skazanych na wygnanie do Afryki. Składał się z 214 ludzi.

— *Dnia 21* —

Poseł Angielski otrzymawszy listy z *Lizbony* podał rządowi naszemu notę, z powodu którey rozkazano Jenerałom w prowincyach graniczących z Portugalią, aby zbiegłym Portugalczykom nie dozwalali wracać do ich oyczyzny. Tymczasem rozkaz ten nieco się spóźnił, i wielu takich Portugalczyków już wróciło. Z *Lizbony* dowiadujemy się, iż Królowa wdowa jest bardzo czynną.

Dwór nasz wyjedzie dnia 9 kwietnia z *Barcellony* napowrot do tuteyszey stolicy. Jeden półk lekkiey piechoty, uda się wkrótce z *Sewilli* do *Hawanny*.

Barcellona d. 22 marca.

Onegday przybył tu nadzwyczayny goniec z *Paryża*. Wiezie listy, które, jak słychać, tyczą się uskutecznienia kapitulacyy, zawartych między Jenerałami woyska konstytucyynego i Francuzkiego, a zatwierdzonych przez Xiążęcia *Angouleme*, które Król *Ferdynand* obiecał przywieść do skutku.

Turcya.

Stambuł d. 11 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Sihlidar Wielkiego Wezyra przejeżdżał przez *Smyrnę*, udając się do *Czesmy*, dokąd także wyjechał Jeneralny Intendent skarbowy Azyi mnieyszey, dla przyśpieszenia dostaw do wielkiego obozu, który ma bydź rozbity naprzeciw *Scio*, w celu ułatwienia środków odzyskania tey wyspy.

Basza Smyrneński otrzymał rozkaz Porty, aby z państwa Tureckiego wygnał wszystkich Xięży katolicko-ormiańskich, urodzonych w Azyi mnieyszey.

Po zajęciu od niejakiego czasu przez Greków warowni *Vassiladi*, trzeba się spodziewać poddania się *Missolungi*.

Utrzymuje się tu pogłoska o bliskiém ustąpieniu *Ibrahima* Baszy z Morei; twierdzą nawet, iż woysko Egipskie wyszło już z *Trypolizzy*.

Flotylla zostająca pod dowództwem *Tahir* Baszy, wypłynęła powtórnie z Dardanellów ku *Scio*, dla łatwieyszego wysiadania woyska, które Basza Smyrneński posyła na pomoc tey wyspie.

Były Defterdar ma się udać w tayném zleceniu do Romelii.

Prześladowania Ormian trwają ciągle, a Xięża Ormiańscy nieunici są naygorliwszymi w przymuszaniu Katolików do poddania się ich Patryarsze. Codzień zdarzają się wygnania i uwięzienia, a nowy firman powiększa surowe środki, nakazując wyraźnie, aby Katolicy byli posłusznemi Patryarsze Greckiemu.

Słychać, iż według rozkazu Hrabiego *Capodistrias*, wszyscy cywilni Turcy oboyey płci, znaydujący się w niewoli Greckiey, zostali uwolnieni. Już kilku ich przybyło do *Smyrny*.

Od granic tureckich 21 marca.

Słychać, iż Grecy ustąpili z wyspy *Scio*. Zdaje się, iż byli w takim nieładzie, że *Fabvier* ledwo nie został zabity od własnego swego woyska. Pokazanie się flotylli pod dowództwem *Tahir* Baszy, i posiłków wysłanych przez Baszę Smyrneńskiego, skłoniło Greków do opuszczenia wyspy bez odporu. Turcy mieli przy tém zabrać kilka statków greckich. *Tahir* Basza nie chciał ścigać Greków, i z flotyllą swoją wrócił dnia 19 marca do *Stambułu*.

Szyprowie mieli w połowie marca widzieć 6 fregat i korwet eskadr sprzymierzonych niedaleko *Nawarynu*. Donoszą oni także, iż flota Egipska, która, według zapewnienia *Mehemeda Alego*, była przeznaczoną do *Kandyi*, zawinęła do *Modonu* i *Nawarynu*. Hrabia *Guilleminot*, poseł francuzki, najął w *Korfu* mieszkanie na 3 miesiące. Spodziewają się tam (jak słychać) przybycia posłów Tureckiego i Austryackiego. Rząd w *Malcie* najął pewną liczbę okrętów, po większey części austryackich, dla sprowadzenia zboża z Egiptu, które kupiono od tamecznego Baszy.

Po zdobyciu *Missolungi* przymusił *Ibrahim* Basza Greków zabranych w niewolą, aby poległym swoim ziomkom pourzynali uszy. potém je nasolili i upakowali w beczki, celem posłania do *Stambułu*. Że zaś liczba ich nie była takznaczną, aby czyniła wielkie wyobrażenie o ważności odniesionego zwycięztwa, kazał więc *Ibrahim* przydać do tego uszy poległych turków. Grecy rozgniewani tą narzuconą im obmierzłą robotą, i przydaniem uszu turków, włożyli w beczki kartki z napisem: *Z długości uszu poznać można, iż nie są greckie.*

Smyrna dnia 5 lutego.

Na jednym z ostatnich popisów nowego woyska w *Stambule*, z wielką zgrozą prawowiernych Mahometanów, Mufty, Wielki Wezyr i Seraskier, stosownie do rozkazu Sułtana, ukazali się w stroju woyskowym. Okoliczność ta, szczególniey z powodu Muftego, wielkie uczyniła wrażenie na umysłach zwolenników Proroka.

Zostajemy tu w okropney niepewności. Sułtan zaczyna się starać o podbudzenie ludu przeciwko Chrześcijanom. Ogłoszono nam hattiszerif, który widocznie przekonywa, jak daleko zamiarem jest tego pisma wplątać w niebezpieczeństwo i naród i Monarchę, w niebezpieczeństwo zaś tego rodzaju, aby im już odebrać wszelką sposobność cofnięcia się lub przystąpienia do układów, w razie nawet trwania pośrednictwa. Akt ten oddycha wściekłością; lecz też przyznać potrzeba; iż Sułtanowi nie zostawiono nic innego, jak tylko jedno użycie broni, fanatyzm i rozpacz. Czyli jednakże potrafi zrobić wielkie wrażenie, bardzo wątpimy: dzisieysi bowiem turcy są w stanie jakiegoś osłabienia, a to ztąd pochodzi, iż postradali zupełnie zaufanie w swoich dawnych instytucyach, nowe zaś przepisy jeszcze go im nie natchnęły. Podobny stan jest właśnie, dla wszystkich w ogólności narodów rewolucyy kryzys; jest chwilą naywyższego osłabienia, jakiego doświadczamy między chorobą i powrótem do zdrowia.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 9 Kwietnia v. s. 1828 roku.

1 Od Magistratury Powszechney Opieki Litewsko Wileńskiey Gubernii ogłasza się, iż w dniach 16. 19 i 20 teraznieyszego miesiąca aprylą będą się odbywać targi na oddanie w dwuletnią dzierżawę przewozu w miasteczku Niemenczynie z mieszkalnym domem, karczmą, i dalszym zabudowaniem do onego należnym, a za tem życzące osoby wziąść w tenutę takowy przewoz, raczą jawić się na pomienione termina do teyże Magistratury z pewnemi Ewikcyami. Roku 1828 aprylą 8 dnia.

Непременный Членъ и Кавалеръ Петръ Клейстъ

Sekretarz Jan Solimani.

1 Gdy licytacya ogłoszona w Kuryerze Litewskim pod N. 20. 21. i 22 na oddanie majątku Dowgierdziszek na czynsz wieczny, nie przyszła do skutku; przeto Rząd Uniwersytetu do takowey licytacyi nowe naznaczył termina w dniach 21. 23. i 24. teraznieyszego miesiąca kwietnia i o tém do publiczney wiadomości podaje. Sekretarz Felix Mierzejewski.

1. 1828 roku aprila 3 dnia, Sąd Ziemski Powiatu Trockiego do celu usatysfakcyonowania wierzycieli WW. Franciszka b. Pisarza Grodzkiego Trockiego i Alfonsa Sędziego Granicznego tegoż Powiatu braci Potrykowskich, Taxę i Exdywizyą doczesną majątku Gineyciszek w Trockim Powiecie położonego przez wyrok swóy w roku 1828 marca 8 dnia ogłoszony, przeznaczając na wszystkich kredytorach i pretensorach do Massy funduszu pod Taxę idącego, jako też na samych debitorach komportacyą na dzień 1 maja idącego roku do Kancellaryi swego Sądu nakazał, a po spełnieniu tego, w dniu 1 lipca tegoż roku do zdecydowania pretensyów wierzycielskich i onych usatysfakcyonowania przystąpić zadeklarował. Ażeby więc nikt niewiadomością o takowym Dekrecie nie wymawiał się, Sąd przez niniejszą awizacyą interessowane osoby zawiadamia.

Józeff Kuczewski Prezes Ziem. Powiatu Trockiego Kawaler.

Władysław Syruć Sędzia Ziem. Trocki.

Leonard Zyliński Sędzia Ziem. Trocki.

Vice Rejent Wiktory Szachno.

1 Dom Samsonowiczow w Miescie Wilnie za Ostrą bramą pod N. 1280 położony, z mocy przyporuczoney mnie przez Magistrat Administracyi, wypuszczam w roczną arędę więcey dającemu w trzech terminach, w 1wszym d. 9, 2gim d. 11, trzecim i ostatecznym d. 16 b. miesiąca aprila; życzący ony otrzymać w powyższych terminach w tymże Domie zajawi się.

Maciey Pawłowski.

Wolno drukować Wilno 7 kwietnia 1828 roku A. Powstański Prez. Kom. Cenz. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

1 W kamienicy Sowietnikowey Nowickiey w Mieście Wilnie przy Tatarskiey ulicy, jest do zaarendowania apartament, i osobno kawalerskie pokoje, do tego kuchnia angielska, staynia, wozownia i sklepy. Ktoby życzył nająć może się z aktorką ugodzić, w tymże domie mieszkającą. 1828 roku aprylą 3 dnia.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

1 W domu JWW. Wańkowiczow obok Kościoła S. Kazimierza na Wielkiey Ostrobramskiey ulicy w handlu J. P. Wołczaninowa znayduje się nowy transport fajansu fabryki Kijowskiey jako to: talerzy białych N. 1go cena za tuzin 1 r. sr., równie też serwisow stołowych kolorowych, rozmaitey porcelony i kryształow brylantowanych szkła stołowego w rozmaitych gatunkach, i rozmaitey galanteryi można dostać za pomierną cenę.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla niewiadomości mieysca przebywania, mających pretensye za skradzione rzeczy przez Dementa i Leona Rybakowskich, Grzegorza Iwanowa i Terentia Sierhieja, sukcessorow zmarłego Xiędza Rymuntowicza, na 386 rub. 80 kop., szlachcica Taraszkiewicza na 991 rub. 91½ kop., i Ignacego Sabińskiego na 141 rub. 70 kop., assygn. oprócz zrobioney za pośrednictwem Mieskich i Ziemskich Policyy publikaty, niniejszém ogłasza się, aby się oni jawili do Wiłkomierskiego Grodzkiego Sądu, na oznaczony Naywyższym Ukazem d. 14 lutego 1800 r. czteromiesięczny termin, dla wykonania przepisaney Ukazem Rządzącego Senatu d. 9 grudnia 1826 roku nastałym, przysięgi pod utratą oney za niejawieniem się na termin. Dnia 5 kwietnia 1828 roku.

Sowietnik Białocki.

Sekretarz M. Lubański.

Kollegialny Sekretarz Leonowicz

2 Policya Miasta Wilna przez niniejsze zawiadamia, że na mocy zaleceń wyższey Zwierzchności wypuszczają się z publiczney licytacyi w arędowną tenutę domy za Skarbową należność byłych podradczykow Wileńskich mieszczan starozakonnych Icki Taybera na Zarzeczu pod N. 583 i Josela Beyraka, Gabryela Mayzela na Rudnickiey ulicy pod N. 278, także część czyli schedę wydzieloną w domie Wołłowicza na Zamkowey ulicy dla W. Prozora, również żyda Orela kupca na Rudnickiey ulicy pod N. 280; za tém na wzięcie takowych domow przez licytacyą w arędę od terminu św. Jerzego to jest 23 teraźn. mca aprylą, do takowey licytacyi naznaczają się terminy 1szy 16, 2gi 17 i 3ci ostateczny 18 tegoż mca aprylą, a przetarg dnia 20 tegoż mca; kondycye zaś takowey arędy można widzieć każdodziennie w teyże Policyi i będą przedjawione przy targach. Życzący przeto należeć do takowey licytacyi, zechcą jawić się na wyż wyrażone terminy każdodziennie z południa o godzinie 4tey do Policyi miasta Wilna.

Za Prystawa Hutowicz.

Suchocki Sekretarz Kol.

Naczelnik Stołu Gubernski Sekretarz Konczałowski.

2 W Sądzie Ziem. Ptu Wileń. na jedno-

roczną arędę domow, jednego po b. Exaktorze Ptu Kowień. Sobolewskim pod N. 391 i 2go po obywatelach Wileń. Chodasewiczach pod N. 1353 w mieście Wilnie sytuowanych, odbywać się będzie publiczna licytacya w terminach: dnia 9, 10 i 11 teraźn. mca aprila, zatem życzący mieć possessyą wyrażonych domow, na pomienione terminy do Izby Sądu Ziem. Ptu Wileń. o godzinie 5ciey z południa jawić się raczą. Datt 1828 mca aprila 3 d.

Sędzia Ziem. Wil. Jan Pisanka.

---

3 Kommissya Sądowa Imiennym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Rozkazem na dniu 18 julii 1821 roku wypadłym do dzieł i długów JWey Konstancyi z Xiążąt Lubomirskich Hrabiny Rzewuskiey Hetmanowey Polney Koronney oddzielnie ustanowiona, skuteczniąc przepis tegoż rozkazu w punkcie 21 zakreślony, ma za powinność do publiczney podać wiadomości: Iż za przybyciem Prezesa tey Kommissyi JW. Michała Graffa Czackiego Wołyńskiego Gubernskiego Marszałka i Kawalera w dniu 13 grudnia 1826 roku, a tym samem za uformowaniem się zupełnego kompletu, do Likwidacyi długów wierzycielskich przystąpiła i w roku zeszłym 1827 spraw Likwidacyynych i innych prawnych do regestru Sądowego weszłych w liczbie 116 po dzień pierwszy gbra 1827 roku odsądziła, Rozkazy tak jego IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI WIELKIEGO XIĘCIA CESARZEWICZA jako też Rządzącego Senatu wymagające spełnienia zaskuteczniła, niemniey Prośby stron, rapporta Administratorów, kommunikacye Juryzdykcyów w Nastolne Regestra zapisane i Numerów 814 składające, zrezolwowała. Czego dowodem są posyłane do JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI miesięczne wiadomości. Działo się na Sessyi Sądowey w Miescie Starym-Konstantynowie dnia 16 marca 1828 roku.

Wołyński Gubernski Marszałek i Kawaler Prezes Kommissyi Graf Michał Czacki.

Członek Kommissyi i Kawaler Mikołay Popowski.

Członek Kommissyi Adam Siedliski.

Członek Kommissyi Piotr Szyrma.

Członek Kommissyi Wincenty Jezierski.

Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki.

Zastępca Członka Kommissyi Jan Pociey Niepokoyczycki.

Mieysce Sekretarza zastępujący Floryan Tatarowski.

3 Magistrat miasta Grodna skutkiem Ukazow z Rządu Gubernskiego Lit. Grodzienskiego wyszłych w roku idącym: 1go dnia 20 marca za N. 9,918 a 2go dnia 21 marca za N. 10,443, przez ninieyszą Publikatę podaje do powszechney wiadomości, iż w tymże Magistracie odbywać się będą dwie licytacye, na wzięcie w czteroletnią arędę prowentow mieyskich jako to: 1wsza przewozu i mostu w Grodnie na rzece Niemnie urządzonych, a 2ga, targowego, brukowego, pomiernego, wagowego i czopowego od zagranicznych trunkow; życzące więc osoby licytować pomienione prowenta mieyskie, mają się jawić w tymże Magistracie w czasie rannych sessyow z dostatecznemi i prawnemi kaucyami w terminach: dnia 21, 22 i 23 mca maja roku idącego, a dla przetargowania się czyli pieretorżki co do wzięcia przewozu w arędę na dniu 24, a targowego brukowego i dalszych szczegółow na dniu 25 tegoż miesiąca i roku, w Izbie Skarbowey Lit. Grodzieńskiey Gubernii. Ze życzące osoby wziąść w arędowną tenutę takowe prowenta mieyskie mogą tak przed nastąpieniem licytacyi jako też i w czasie jey każdego razu udawszy się do Kancellaryi tegoż Magistratu poinformować się o kondycyach jakie do zawarć się mającego kontraktu podają się. Dnia 28 marca 1828 roku.

Józef Rautenberg Burmistrz.

Pisarz Zyszkiewicz.

---

2 W domie Jana Zaycowa pod N. 1293 za Ostrą Bramą na ulicy ś. Nikodema i Józefa, przy ogrodzie położonym, są 4 pokoje kawalerskie, z kuchnią meblami i osobnym wchodem do zaarędowania z datty 23 aprila 1828 r., a nadto są do zbycia naylepiey wyprowadzone drzewa owocowe. Ktoby więc życzył powyższe pokoje nająć a drzewa nabydź, raczy zgłosić się do dziedzica w tymże domie mieszkającego. Datt roku 1828 mca aprila 3 d.

Jan Zaycow.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

3 Na skutek Dekretu Ziemskiego Powiatu Nowogródzkiego w roku 1826 miesiąca nowembra 15 dnia w Sprawie kredytorow i pretensorow z W. Franciszkiem Borzobohatym był. Sędzią Ziem. Pttu Nowogr. zapadłego, Sąd Taxatorsko Exdywizorski tymże Dekretem przeznaczony, w terminie z wydanego obwieszczenia wypadającym do majętności Kuniłowa w Pttcie Nowogrodz. leżącey zebrany, po załatwieniu akcessoryinych sporow, komportacyą na tych wszystkich Stronach, którzy oney w Sądzie Ziem. Pttu Nowogr. nie spełnili i nie uprzysięgli, z obowiązkiem spełnienia oney dnia 1 maja idącego 1828 r. w Kancelaryi Ziem. Pttu Nowogr. przeznaczył, wymiar majętności Kuniłowa w Pttcie Nowogr. a Folwarkow Studeńca Krzyszyłowicz w Pttcie Słuckim, oraz schedy w Hrabstwie Turzeckim znaydujących się udeterminować, a udzielając czasu tak na spełnienie Komportacyi jako też na ułatwienie wymiaru, Sądy swoje do dnia 3 septembra idącego roku odłożył, w którym terminie aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie do majątku W. Franciszka Borzobohatego zbiegający się, pod utratą swoich pretensyow i należnosciow, przychodzili i należnoscie swoje usprawiedliwiali zastrzega. Kuniłow roku 1828 febr. 29 dnia.

Prezydujący Exdywizor Felicyan Wereszczaka.

Exdywizor Franciszek Pietraszewski.

Piotr Mogilnicki Exdywizor.

Graniczny Pttu Nowogrodz. Exdywizor Regent Erazm Wróblewski.

---

2 Za Rudnicką bramą na ulicy Kwaszelney w domu pod N. 1202, są do zbycia fruktowe szczepy 5ciu, 4ch, 3ch lat, w naylepszych gatunkach za pomierną cenę. D. 31 marca 1828.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 6 kwietnia r. sr. 3 r. 77 k., czer. zł. nowy 11 r. 80 k., imperyał 37 r. k. 70.